
PROGRAM STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

Zawód nauczyciela przedmiotów zawodowych

realizowanych w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytetu III „Wysoka jakość oświaty”, Działania 3.3 „Poprawa jakości kształcenia”, Poddziałania 3.3.2 – Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli – projekty konkursowe Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013,

Beneficjenci:

Lider: Wyższa Szkoła Informatyki w Łodzi

Partner: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Okres realizacji projektu: 01 sierpień 2010 – 30 kwiecień 2013

Założenia studiów podyplomowych

Wyższa Szkoła Informatyki w partnerstwie z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego przeprowadzi trzysemestralne Studia Podyplomowe z zakresu przygotowania pedagogicznego.

Celem głównym jest przygotowanie 60 osób do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych oraz do podjęcia pracy nauczyciela kształcenia zawodowego w systemie przedmiotowym i modułowym.

Cele szczegółowe:

- wsparcie osób chcących nauczać zawodu poprzez zorganizowanie studiów zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy,
- zwiększenie dostępu do ukierunkowanego rozwoju zawodowego dla osób nie będących nauczycielami,
- zwiększenie mobilności na rynku pracy osób chcących nauczać przedmiotów zawodowych,
- poprawa jakości procesu kształcenia w szkołach i placówkach oświatowych poprzez przygotowanie wykwalifikowanych nauczycieli zawodu.

W studiach podyplomowych uczestniczyć mogą osoby aktywne zawodowo oraz absolwenci reprezentujący następujące branże:

- medyczną
- mechatroniczną
- ekonomiczną
- budowlaną
- informatyczną.

W organizowanych studiach podyplomowych szczególnie istotny jest praktyczny aspekt edukacji nauczycielskiej (praktyki, lekcje w szkołach w ramach dydaktyki, ponad 60% zajęć to ćwiczenia.

Zajęcia praktyczne realizowane są w grupach branżowych – co pozwala na przekazywanie treści odpowiadających zainteresowaniom uczestników. Słuchacze będą przygotowani do prowadzenia zajęć edukacyjnych nowoczesnymi metodami kształcenia.

Każdy z uczestników, przy wsparciu prowadzących stworzy własne pakiety edukacyjne, zestawy ćwiczeń, scenariusze zajęć - przyszły warsztat pracy nauczyciela.

Planowane jest także opracowanie publikacji poprojektowej – zbioru pakietów edukacyjnych oraz materiałów dydaktycznych udostępnionych wszystkim nauczycielom zawodu.

W trakcie studiów zostaną upowszechniane najnowsze trendy w edukacji poprzez zorientowanie na kształcenie modułowe i wykorzystywanie najnowocześniejszych technologii w kształceniu zawodowym.

**Ramowy program
Studiów Podyplomowych –zawód nauczyciela przedmiotów zawodowych**

	Moduł	Forma zajęć	Liczba godzin	Uwagi
I.	Psychologia	Wykład	40	Zajęcia odbywają się równolegle w dwóch grupach
		Ćwiczenia	50	
II.	Pedagogika	Wykład	30	Zajęcia odbywają się równolegle w dwóch grupach
		Ćwiczenia	30	
III.	Dydaktyka przedmiotowa i modułowa	Wykład	30	Zajęcia odbywają się równolegle w czterech grupach
		Ćwiczenia*	97	
			97	
			97	
		Ćwiczenia* - symulacja ćwiczeń w szkołach	8	Zajęcia odbywają się równolegle w czterech grupach
			8	
			8	
			8	
*razem 105 godzin ćwiczeń z dydaktyki na 1 słuchacza				
IV.	Technologia informacyjna	Wykład	10	Zajęcia odbywają się równolegle w dwóch grupach
		Ćwiczenia	15	
V.	Emisja głosu	Wykład	5	Zajęcia odbywają się równolegle w dwóch grupach
		Ćwiczenia	15	
VI.	Prawo oświatowe	Wykład	5	
VII.	BHP i odpowiedzialność prawna opiekuna	Wykład	5	
VIII.	Nowoczesne technologie	Wykład	15	Zajęcia odbywają się równolegle w czterech grupach
		Ćwiczenia	15	
			15	
			15	
IX.	Praktyki pedagogiczne		150	

Lp.	Moduły	Ogólna charakterystyka zajęć
I.	Psychologia	<p>Zagadnienia dotyczące przedmiotu, zadań i kierunków współczesnej psychologii, przyczyn zachowań ludzi w różnych sytuacjach społecznych, wpływu środowiska i relacji społecznych na zachowanie człowieka, poznawania i oceny samego siebie, uwarunkowań atrakcyjności interpersonalnej i budowania bliskich związków o charakterze intymnym</p> <p>Uczestnik studiów podyplomowych będzie posiadał wiedzę dotyczącą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedmiotu, zadań i kierunków współczesnej psychologii • przyczyn zachowań ludzi w różnych sytuacjach społecznych • wpływu środowiska i relacji społecznych na zachowanie człowieka • poznawania i oceny samego siebie • uwarunkowań atrakcyjności interpersonalnej i budowania bliskich związków o charakterze intymnym
II.	Pedagogika	<p>Pedagogika ogólna jest nauką o wychowaniu człowieka. Jako nauka obejmuje dość obszerny dział wiedzy dotyczący wychowania, celów kształcenia, różnorodności teorii, metod i form kształcenia we współczesnej edukacji. Rozpatrywanie podstawowych pojęć pedagogiki ogólnej winno wiązać się z poznaniem podstawowych pojęć i zadań pedagogiki w połączeniu ze znajomością procesów społecznych, warunków wychowawczych, takich jak: środowisko, rodzina, szkoła i wymogów współczesnej edukacji dostosowanej do nowoczesnego rynku pracy.</p>
III.	Dydaktyka przedmiotowa i modułowa	<p>W ramach zajęć zostaną poruszone zagadnienia dotyczące wybranych aspektów kształcenia wielostronnego, struktury metodycznej różnorodnych metod kształcenia, w tym metody projektów, roli, jaką pełnią środki dydaktyczne w procesach poznawczych, określenia celów zajęć dydaktycznych i formułowania ich w języku zrozumiałym dla uczących się, ustalania kryteriów oceniania zajęć edukacyjnych, konstruowania narzędzi pomiaru dydaktycznego, analizy standardów wymagań egzaminacyjnych, budowania arkuszy i kluczy odpowiedzi do zadań, standaryzacji zadań.</p>
IV.	Technologia informacyjna	<p>Poruszane zagadnienia</p> <p>Przetwarzanie tekstów - MS Word, Arkusze kalkulacyjne - MS Excel, Grafika menedżerska i prezentacyjna - MS PowerPoint, Środowisko pracy; Pulpit; Bezpieczeństwo danych</p> <p>Zarządzanie plikami; Oprogramowanie; Wirusy; Prawa autorskie; Nawigacja między stronami WWW; Wyszukiwanie informacji</p> <p>Poczta elektroniczna; Zarządzanie skrzynką pocztową Praca z</p>

		<p>aplikacją; Formatowanie; Korespondencja seryjna; Nawigacja między stronami WWW; Wyszukiwanie informacji Poczta elektroniczna; Zarządzanie skrzynką pocztową Teksty i ilustracje; Animacje obiektów; Pokaz slajdów</p>
V.	Emisja głosu	<p>Emisja głosu to skoordynowane czynności oddychania, fonacji i artykulacji w połączeniu ze zjawiskami rezonansu w komorach rezonacyjnych klatki piersiowej, krtani i nasady. Aby świadomie kształcić głos trzeba poznać zasady rządzące fonacją, trzeba poznać budowę aparatu oddechowego i wypracować emisyjne techniki.</p>
VI.	Prawo oświatowe	<p>Treści modułu; Przedmiotowe i systemowe ujęcie prawa. Źródła prawa. Systematyka aktów prawnych. System oświaty a prawo szkolne. Legitymowane źródła prawa oświatowego. Struktura reformy systemu oświaty. Stan edukacji publicznej i niepublicznej w Polsce. Specyfika szkolnego systemu oceniania. Procedura zakładania placówki oświatowej. Dokumentacja placówki. Organa szkoły i ich kompetencje.</p>
VII.	BHP i odpowiedzialność prawna opiekuna	<ul style="list-style-type: none"> • Przedmiotowe i systemowe ujęcie prawa • Specyfika prawa oświatowego • Etyka a zawód nauczyciela • Podstawowe akty prawa związane z bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowisku nauczyciela. • Prawne regulacje zarządzania bezpieczeństwem w szkole • Obowiązki dyrektora placówki w zakresie zapewnienia BHP pracownikom i uczniom • Procedura postępowania w przypadkach naruszeń przepisów prawa w zarządzaniu bezpieczeństwem dzieci i młodzieży Obszary zagrożenia w pracy na stanowisku nauczyciela. • Podstawowe akty prawa i wynikające z nich konsekwencje związane z odpowiedzialnością w pracy na stanowisku nauczyciela • Odpowiedzialność cywilna, karna i dyscyplinarna nauczycieli wychowawców i opiekunów. • Procedura powypadkowa w placówce oświatowej
VIII.	Nowoczesne technologie	<p>Celem zajęć edukacyjnych jest zapoznanie uczestników studiów podyplomowych z nowoczesnymi technologiami stosowanymi w danym obszarze kształcenia, ukształtowanie umiejętności wykorzystywania nowoczesnych technologii w procesie dydaktycznym. Wykłady obejmują zagadnienia dotyczące metodyki wdrażania nowych metod i technik pracy do praktyki edukacyjnej.</p>
IX.	Praktyki pedagogiczne	<p>Celem praktyki nauczycielskiej jest umożliwienie uczestnikom studiów podyplomowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznanie organizacji pracy dydaktyczno-wychowawczej prowadzonej w szkole zawodowej

		<ul style="list-style-type: none"> • zdobycie doświadczenia pedagogicznego w zakresie przygotowywania i samodzielnego prowadzenia zajęć dydaktycznych, • pogłębienie zainteresowań pedagogicznych i zamiłowania do pracy z uczniami • wyrabianie poczucia odpowiedzialności za jej prawidłowy przebieg i uzyskiwane efekty.
--	--	--

SZCZEGÓLWE PROGRAMY STUDIÓW PODYPLOMOWYCH ZAWÓD NAUCZYCIELA PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH

MODUŁ I PSYCHOLOGIA

Czas trwania modułu: wykład, 40 godzin, ćwiczenia 50 godz.

Cel ogólny: zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami psychologii społecznej i rozwojowej

Cele szczegółowe:

Uczestnik studiów podyplomowych będzie posiadał umiejętności

- poznawania i oceny samego siebie
- rozpoznawania uwarunkowań atrakcyjności interpersonalnej i budowania bliskich związków o charakterze intymnym
- identyfikowania reguł wywierania wpływu na ludzi oraz oddziaływań o charakterze manipulacyjnym i psychomanipulacyjnym, temperamentalnych i osobowościowych determinant rozwoju człowieka, problemów rozwojowych wpływających na aktywność poznawczą, emocjonalną i behawioralną człowieka
- charakteryzowania zasad efektywnego komunikowania się, technik autoprezentacji, zasad funkcjonowania grupy i kierowania grupą oraz rozwijania zachowań prospołecznych
- rozpoznawania funkcji, źródeł i dynamiki konfliktu oraz metod zarządzania konfliktem interpersonalnym
- różnicowania agresji od agresywności, teorii agresji oraz metod kontrolowania agresji i profilaktyki zachowań agresywnych

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi: zaliczenie ćwiczeń z psychologii.

Treści programowe:

1. Koncepcje psychologiczne człowieka
  - Psychologia behawioralna
  - Psychologia psychodynamiczna
  - Psychologia poznawcza
  - Psychologia humanistyczna
2. Przedmiot współczesnej psychologii. Problemy psycho-społeczne współczesnych kobiet i mężczyzn
3. Teorie wyjaśniające zachowanie się ludzi
  - Teorie: poznawcza, motywacyjna, uczenia się, społeczno-kulturowa, ewolucjonistyczna
  - Dysonans poznawczy, dysonans poddecyzyjny
  - Podtrzymywanie poczucia własnej wartości

-
4. Postawy i ich wpływ na zachowania ludzi
    - Kształtowanie się postaw
    - Metody zmiany postaw
    - Przecistawianie się zmianie postaw – efekt bumerangowy
    - Przewidywanie zachowań zamierzonych i niezamierzonych
    - Reklama jako metoda kształtowania postaw.
    - Warunki skuteczności reklamy

  5. Manipulacja i psychomanipulacja
    - Reguły wywierania wpływu na ludzi
    - Techniki psychomanipulacji
    - Formy obrony przed manipulacją

  6. Uwarunkowania rozwoju samowiedzy i samooceny
    - Społeczne ja
    - Teorie dotyczące kształtowanie się wiedzy o samym sobie
    - Techniki autoprezentacji

  7. Determinanty atrakcyjności interpersonalnej
    - Cechy sytuacji i cechy indywidualne a atrakcyjność interpersonalna
    - Kulturowe standardy piękna
    - Teorie atrakcyjności interpersonalnej

  8. Relacje między partnerami w bliskich związkach uczuciowych
    - Miłość i etapy rozwoju związku miłosnego
    - Tradycyjne i alternatywne związki emocjonalne
    - Małżeństwo a kohabitacja

  9. Homoseksualizm męski i kobiecy
    - Uwarunkowania homoseksualizmu (teorie biologiczne i psychologiczne)
    - Związki emocjonalne wśród gejów i wśród lesbijek.
    - Osoby homoseksualne jako rodzice

  10. Single jako zjawisko społeczne
    - Uwarunkowania i trendy prosinglowe
    - Single a partnerzy
    - Społeczne i psychologiczne skutki bycia singlem
    - Singlizm

  11. Komunikacja w kontaktach interpersonalnych
    - Rodzaje i znaczenie komunikacji

- Filtr percepcyjny i systemy reprezentacji w komunikowaniu się
- Komunikacja niewerbalna – funkcje i modele
- Język ciała a samoocena
- Różnice płciowe w komunikacji niewerbalnej
- Techniki aktywnego słuchania

12. Zachowania agresywne

- Agresja a agresywność
- Teorie agresji
- Metody interwencji psychologicznych wobec dzieci agresywnych
- Metody kontrolowania agresji
- Profilaktyka zachowań agresywnych

13. Empatia a zachowania prospołeczne

14. Grupa społeczna

- Struktura grupy
- Etapy rozwoju grupy
- Role i normy grupowe
- Czynniki wpływające na produktywność grupy
- Wpływ grupy społecznej na jednostkę
- Facylitacja społeczna, próżniactwo społeczne, dezindywidualizacja

15. Konflikty interpersonalne

- Funkcje konfliktu
- Źródła konfliktu
- Dynamika konfliktu
- Konsekwencje konfliktów
- Rozwiązywanie konfliktów

16. Mediacja

- Rodzaje mediacji
- Etapy mediacji
- Warunki skuteczności mediacji

17. Negocjacje

- Style negocjacji
- Etapy negocjacji
- Techniki negocjacyjne

18. Konformizm i nonkonformizm
  - Informacyjny i normatywny wpływ społeczny
  - Warunki podporządkowywania się wpływom społecznym
  - Warunki opierania się wpływom społecznym
19. Temperament a interakcje społeczne
  - Pojęcie temperamentu
  - Typy temperamentu
20. Problemy rozwojowe:
  - Zaburzenia dynamiki procesów nerwowych
  - Nadpobudliwość psychoruchowa
  - Zahamowanie psychoruchowe
  - Niestąłość psychoruchowa
  - Parcjalne opóźnienia rozwojowe
  - Opóźnienia rozwoju funkcji wzrokowych
  - Opóźnienia rozwoju funkcji słuchowych
  - Opóźnienia rozwoju ruchowego

Metody dydaktyczne: wykład z pokazem multimedialnym

Warunek zaliczenia przedmiotu: pozytywna ocena z zajęć na podstawie aktywności słuchacza

Literatura podstawowa:

1. Aronson E., Wilson T.D., Akert R. M. (1997). Psychologia społeczna. Serce i umysł. Poznań: Zys i S-ka.
2. Bańka A. (2003). Społeczna psychologia środowiskowa. Warszawa: Wydaw. Naukowe „Scholar”.
3. Brzezińska A. (2004). Społeczna psychologia rozwoju. Warszawa: Wydaw. Naukowe „Scholar”.
4. Cialdini R. (2007). Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka. Gdańsk: GWP
5. Janicka I. (2006). Kohabitacja a małżeństwo w perspektywie psychologicznej. Studium porównawcze. Łódź: Wyd. UŁ.
6. Joule R.V., Beauvois J.L. (2007). Gra w manipulację. Gdańsk: GWP.
7. Leary M. (2007). Wywieranie wrażenia na innych. Gdańsk: GWP.
8. Leathers D. G. (2007). Komunikacja niewerbalna. Warszawa: PWN.
9. Strelau J. (red.), (2001). Psychologia – podręcznik akademicki, tom 1 i 3. Gdańsk: GWP
10. Tomalski P. (2006). Nietypowe rodziny. O parach lesbijek i gejów oraz ich dzieciach z perspektywy teorii przywiązania. Warszawa: Wyd. UW.
11. Żurek A. (2008). Single. Żyjąc w pojedynkę. Poznań: Wyd. Naukowe Uniwersytetu Adama Mickiewicza

---

Wykaz literatury uzupełniającej:

1. Adams K., Galanes G.J. (2007). Komunikacja w grupach. Warszawa: PWN.
2. Bryant P.E., Colman A.M. (red.) (1997). Psychologia rozwojowa. Poznań: Wyd. Zysk i S-ka
3. Doliński D.(2005). Techniki wpływu społecznego. Warszawa: Wydaw. Naukowe „Scholar”.
4. Janicka I. (2003). Małżeństwo czy związek niezalegalizowany [w:]I. Janicka, T. Rostowska, Psychologia w służbie rodziny. Łódź: Wyd. UŁ.
5. Janicka I., Kwiatkowski M. (2007). Osobowość osób o orientacji homoseksualnej. Postępy Psychiatrii i Neurologii, 4, 297-302.
6. Prokopowicz P. (2005).Psychologiczne, społeczne oraz prawne aspekty wychowywania dzieci przez pary homoseksualne,[w:] K. Slany, B. Kowalska, M. Śmietana (red.), Homoseksualizm, perspektywa interdyscyplinarna (s. 247-256). Kraków: Zakład Wydawniczy Nomos.
7. Trimberger E.K.(2008). Nowa singielka. Warszawa: Wydawnictwo W.A.B.
8. Wojciszke B.(2005). Człowiek wśród ludzi. Zarys psychologii społecznej. Warszawa: Wydaw. Naukowe „Scholar”.
9. Wojciszke B.(2003) Psychologia miłości . Intymność, namiętność, zaangażowanie. Gdańsk: GWP
10. Zimbardo P.G., Ruch F.L. (1996). Psychologia i życie. Warszawa: PWN

MODUŁ II

PEDAGOGIKA OGÓLNA

Założenie i cele ogólne

Zapoznanie studentów z głównymi pojęciami pedagogiki ogólnej. Nakreślenie jej miejsca i powiązań z innymi subdyscyplinami. Położenie nacisku na stronę praktyczną przedmiotu zapoznając studentów z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi innowacji pedagogicznych, alternatywnego nauczania czy nowych nurtów we współczesnej pedagogice. Zapoznanie z metodami rozwiązywania problemów wychowawczych jakie niesie ze sobą współczesna szkoła (przemoc, agresja, niedostosowanie społeczne, używki). Przedstawienie nowego podejścia do pracy nauczyciela i nowych koncepcji związanych z nowymi obszarami zainteresowań nauczyciela. Zajęcia umożliwiają zdobycie zintegrowanej wiedzy pedagogicznej koniecznej do zrozumienia społeczno – kulturowego kontekstu kształcenia i wychowania.

Poprzez poznanie istoty zjawisk pedagogicznych ich przebiegu , przyczyn i skutków student w większym stopniu będzie świadomy podejmowanych działań wychowawczych zarówno tych formalnych , jak i pozaszkolnych.

Dzięki wiedzy na temat alternatywnych , nowatorskich metod wychowania sam może podejmować się takowych.

Poznanie metodologii pozwoli na poznanie pracy nauczyciela , ale i metod poznawania uczniów w procesie edukacyjnym , co wpływa na jakość pracy wychowawczej.

Cele szczegółowe:

- Metodyczne i pedagogiczne przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.
- Poznanie związków zachodzących między wychowaniem a kształceniem.
- Zapoznanie z podstawowym zasobem znaczeniowym pedagogiki i jego wykorzystaniem w różnorodnych sytuacjach wychowawczych.
- Zrozumienie genezy tych teorii.
- Dostarczanie przesłanek do prognozowania i analizowania dalszego rozwoju teorii i praktyki wychowawczej.
- Umożliwienie w miarę swobodnego poruszania się w różnorodnych ideologiach wychowawczych i kierunkach współczesnej pedagogiki , próby refleksji edukacyjnej.
- Rozwinięcie umiejętności podstaw prawidłowej komunikacji interpersonalnej
- Kształtowanie kompetencji pedagogiczne związane z umiejętnością rozpoznawania potrzeb ucznia oraz zdolnością do współpracy w różnorodnych relacjach międzyludzkich.

Uczestnik studiów podyplomowych będzie potrafił

- łączyć teorie pedagogiczne z praktyką .
- Wprowadzać do procesu wychowawczego formy i metody aktywizujące uczniów.
- Organizować proces nauczania w sposób twórczy i motywujący uczniów.
- Rozwiązywać problemy wychowawcze.

- Podejmować działania zapobiegające lub hamujące rozwój agresji, przemocy, czy nadużywania alkoholu, narkotyków przez uczniów.
- Współpracować z rodzicami i szerszym środowiskiem szkolnym.
- Wspomagać uczniów w różnorodnych działaniach służących rozwojowi zainteresowań i umiejętności.
- Planować proces kształcenia i wychowania..
- Realizować działania z zakresu pomocy i profilaktyki.
- Współpracować z jednostkami i instytucjami wpływającymi na kształt edukacji szkolnej.
- Rozwijać i doskonalić swój warsztat naukowo-badawczy.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami: dotychczasowa wiedza zdobyta z przedmiotów pedagogicznych. Własne doświadczenia wychowawcze.

Treści programowe

- Geneza i przemiany ogólnej wiedzy o wychowaniu.
- Przegląd podstawowych koncepcji pedagogicznych. Wiedza pierwotna, antyczna paideia, nowożytna refleksja pedagogiczna.
- Główne pojęcia pedagogiki (wychowanie, kształcenie, samokształcenie, nauczanie, uczenie się, edukacja).
- Pedagogika jako nauka. Przedmiot badań pedagogiki i jej społeczne funkcje (diagnostyczna, prognostyczna, instrumentalno-techniczna, humanistyczna)
- Pedagogika ogólna a pozostałe subdyscypliny pedagogiczne.
- Pedagogika jako wiedza filozoficzna i nauka stosowana i jej konteksty antropologiczne, humanistyczne i społeczne.
- Nowoczesne kierunki w pedagogice. Pedagogicy, treści nauczania, metody i nowe formy pracy z uczniem.
- Antypedagogika. Przedstawiciele (B. Spock, W. Pelzer, A.S. Neill). Teoria a praktyka. Prognozy na przyszłość.
- Kierunek postmodernistyczny – różnorodność w rozumieniu wychowania i kształcenia. Tworzenie społeczeństwa postmodernistycznego.

Metody dydaktyczne: Wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych.

Literatura podstawowa

1. Brzezinka W, Wychowanie i pedagogika w dobie przemian kulturowych. Kraków 2005
2. Głogowska R, Teoretyczna wiedza pedagogiczna w praktyce edukacyjnej. Kraków 2004
3. Hejnica – Bezwińska T, Pedagogika ogólna. Tradycje, teraźniejszość – nowe wyzwania. Bydgoszcz 1995
4. Kunowski S, Podstawy pedagogiki współczesnej. Warszawa 1994
5. Nałaskowski S, Humanizm i podmiotowość w wychowaniu. Toruń 1991
6. Nowak M, Podstawy pedagogiki otwartej. Lublin 1999

7. Petrykowski P, Społeczno- kulturowe aspekty podstaw wychowania. Olsztyn 2005
8. Prokopiuk W, Samokształcenie nauczycieli w kontekście humanistycznego paradygmatu rozwoju człowieka. Warszawa 1989
9. Schulz R, Wykłady z pedagogiki ogólnej. T. II , Toruń 2007
10. Tuross L, Pedagogika ogólna i jej subdyscypliny. Warszawa 1990
11. Śliwerski B, , Kwieciński Z , Pedagogika . T. I,II. Warszawa 2004
12. Śliwerski B, Współczesne teorie i nurty wychowania . Warszawa 2000

Wykaz literatury pomocniczej

1. Adamski F, Człowiek , wychowanie , kultura. Wybór tekstów. Kraków . 1993
2. Arends R, Uczmy się nauczać. Warszawa 1999
3. Czerny J, Zagrożenia wychowawcze we współczesnym świecie. Katowice 1999
4. Drożdż A, Mity i utopie pedagogiczne. Kraków 2000
5. Gordon T, Wychowanie bez porażek w praktyce .Jak rozwiązywać konflikty z dziećmi? tłum. E. Sujak. Warszawa 1994
6. Matwiejów B, Samokształtowanie się człowieka w pedagogicznych koncepcjach XX wieku . Kraków 1994
7. Red . W. Pomykały , Pedagogika ogólna . Encyklopedia Pedagogiczna . 1993

MODUŁ III

DYDAKTYKA PRZEDMIOTOWA I MODUŁOWA

Jednostka modułowa I: Podstawowe pojęcia dydaktyki

Cele:

Uczestnik będzie potrafił:

- interpretować podstawowe pojęcia dydaktyki,
- określać funkcje nauczyciela w organizowanym procesie dydaktycznym,
- wskazywać cechy nauczyciela budujące jego autorytet.

Treść kształcenia:

- Dydaktyka jako nauka o nauczaniu i uczeniu się;
- Proces dydaktyczny;
- Metodyka jako dydaktyka szczegółowa;
- Fazy w nastawieniu nauczyciela;
- Funkcje nauczyciela w organizowanym procesie kształcenia;
- Autorytet nauczyciela.

Metody kształcenia: Wykład

Liczba godzin dydaktycznych: 2 godziny

Literatura:

1. Arends Richard I.: Uczymy się nauczać. WSiP, Warszawa 1994.
2. Gange R.M., Briggs L.J., Yelon S.L.: Zasady projektowania dydaktycznego. WSiP, Warszawa 1992.
3. Kruszewski K. (red): Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1992.
4. Okoń W.: Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. PWN, Warszawa 1995.
5. Plewka Cz.: Metodyka nauczania teoretycznych przedmiotów zawodowych. Podręcznik dla kandydatów na nauczycieli. ITE Radom, 1999.

Jednostka modułowa II: Zasady nauczania - uczenia się

Cele:

Uczestnik będzie potrafił:

- interpretować zasady nauczania – uczenia się,
- wskazywać potrzebę ich stosowania w różnych sytuacjach dydaktycznych.

Treść kształcenia:

- Zasada jako norma postępowania dydaktycznego;
- Zasady dotyczące motywacji uczniów;
- Zasady dotyczące pracy uczniów;
- Zasady dotyczące stosunków społecznych w klasie;

- Zasady dotyczące treści kształcenia;
- Zasady dotyczące czynności dydaktycznych nauczyciela.

Metody kształcenia: Wykład

Liczba godzin dydaktycznych: 2 godziny

Literatura przedmiotu:

1. Arends Richard I.: Uczymy się nauczać. WSiP, Warszawa 1994.
2. Gange R.M., Briggs L.J., Yelon S.L.: Zasady projektowania dydaktycznego. WSiP, Warszawa 1992.
3. Guilbert J.J.: Zarys pedagogiki medycznej. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 1983.
4. Kruszewski K. (red): Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1992.
5. Okoń W.: Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. PWN, Warszawa 1995.
6. Plewka Cz.: Metodyka nauczania teoretycznych przedmiotów zawodowych. Podręcznik dla kandydatów na nauczycieli. ITE Radom, 1999.
7. Dryden G., Vos J., Rewolucja w uczeniu. Zyski S-ka Wydawnictwo, Poznań 2003.

Jednostka modułowa III: Cele kształcenia

Cele:

Uczestnik będzie potrafił:

- formułować operacyjne cele kształcenia,
- interpretować cechy tych celów,
- konstruować cele na różnych poziomach taksonomicznych,
- formułować wymagania programowe na poziomie wymagań podstawowych, koniecznych, rozszerzających i dopełniających.

Treść kształcenia:

- Operacjonalizacja celów kształcenia;
- Cechy i elementy operacyjnych celów kształcenia;
- Taksonomie celów kształcenia,
- Hierarchizacja wymagań programowych;
- Konstruowanie operacyjnych celów kształcenia na różnych poziomach wymagań dla wybranych przez słuchaczy modułów – działów programowych.

Metody kształcenia: Wykład, ćwiczenia

Liczba godzin dydaktycznych: 4 w, 6 ćw.

Literatura przedmiotu:

1. Arends Richard I.: Uczymy się nauczać. WSiP, Warszawa 1994.
2. Davis R.H.: Konstruowanie systemu kształcenia. PWN, Warszawa 1983.
3. Dryden G., Vos J., Rewolucja w uczeniu. Zyski S-ka Wydawnictwo, Poznań 2003.

4. Guilbert J.J.: Zarys pedagogiki medycznej. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 1983.
5. Kruszewski K. (red): Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1992.
6. Niemierko B.: Pomiar wyników kształcenia. WSiP S.A., Warszawa 1999.
7. Niemierko B.: Ocenianie szkolne bez tajemnic. WSiP S.A., Warszawa 2002.
8. Okoń W.: Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. PWN, Warszawa 1995.
9. Plewka Cz.: Metodyka nauczania teoretycznych przedmiotów zawodowych. Podręcznik dla kandydatów na nauczycieli. ITE Radom, 1999.

Jednostka modułowa IV: Środki dydaktyczne

Cele:

Uczestnik będzie potrafił:

- klasyfikować środki dydaktyczne według założonego kryterium,
- interpretować funkcje środków dydaktycznych,
- uzasadniać potrzebę stosowania środków dydaktycznych w organizowanym procesie kształcenia,
- opracowywać wykaz środków dydaktycznych dla wybranych modułów – działów programowych,
- opracowywać wykaz stanowisk dydaktycznych dla wybranych modułów – działów programowych,
- opracowywać instrukcję do ćwiczeń laboratoryjnych przy zastosowaniu metody tekstu przewodniego.

Treść kształcenia:

- Środki dydaktyczne w procesach poznawczych;
- Nowe podejście do technologii kształcenia;
- Cele stosowania środków dydaktycznych;
- Klasyfikacja środków dydaktycznych;
- Funkcje środków dydaktycznych;
- Pakiety edukacyjne.

Metody kształcenia: Wykład, ćwiczenia

Liczba godzin dydaktycznych: 2 w, 4 ćw.

Literatura przedmiotu:

1. Arends Richard I.: Uczymy się nauczać. WSiP, Warszawa 1994.
2. Davis R.H.: Konstruowanie systemu kształcenia. PWN, Warszawa 1983.
3. Dryden G., Vos J., Rewolucja w uczeniu. Zyski S-ka Wydawnictwo, Poznań 2003
4. Furmanek W.: Podstawy edukacji zawodowej. Wydawnictwo Oświatowe FOSZE, Rzeszów 2000.

5. Gange R.M., Briggs L.J., Yelon S.L.: Zasady projektowania dydaktycznego. WSiP, Warszawa 1992.
6. Kruszewski K. (red): Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1992.
7. Okoń W.: Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. PWN, Warszawa 1995.
8. Plewka Cz.: Metodyka nauczania teoretycznych przedmiotów zawodowych. Podręcznik dla kandydatów na nauczycieli. ITE Radom, 1999.
9. Skrzydlewski W.: Technologia kształcenia. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1990.

Jednostka modułowa V: Metody kształcenia

Cele:

Uczestnik będzie potrafił:

- interpretować istotę kształcenia wielostronnego,
- klasyfikować metody kształcenia według założonego kryterium,
- identyfikować struktury metodyczne różnych metod nauczania – uczenia się
- dobierać metody kształcenia w zależności od sytuacji dydaktycznej,
- opracować trzy konspekty zajęć edukacyjnych z zastosowaniem różnych metod nauczania - uczenia się.

Treść kształcenia:

- Różne ujęcia klasyfikacji metod nauczania – uczenia się;
- Wybrane aspekty kształcenia wielostronnego;
- Struktura metodyczna następujących metod kształcenia:
  - wykładu,
  - pogadanki heurystycznej,
  - dyskusji frontальной,
  - dyskusji panelowej,
  - dyskusji wielokrotnej i wielokrotnej limitowanej,
  - dyskusji konferencyjnej,
  - metaplanu, mapy mentalnej
  - „burzy mózgów” czyli sesji odroczonego wartościowania,
  - metody przypadków i metody sytuacyjnej,
  - analizy przypadków,
  - metody tekstu przewodniego,
  - pokazu,
  - ćwiczenia laboratoryjne, instruktaż
  - zajęć laboratoryjnych,
  - metoda webQuset;
- Czynniki decydujące o wyborze metody kształcenia;
- Struktura konspektu zajęć edukacyjnych;

Metody kształcenia: Wykład, ćwiczenia

Liczba godzin dydaktycznych: 6 w. 23 ćw.

Literatura przedmiotu:

1. Arends Richard I.: Uczymy się nauczać. WSiP, Warszawa 1994.
2. Dryden G., Vos J., Rewolucja w uczeniu. Zyski S-ka Wydawnictwo, Poznań 2003.
3. Furmanek W.: Podstawy edukacji zawodowej. Wydawnictwo Oświatowe FOSZE, Rzeszów 2000.
4. Górski A.: Twórcze rozwiązywanie zadań. Warszawa 1980, PWN.
5. Górski A: Być nowatorem - poradnik twórczego myślenia. PWN, Warszawa 1990.
6. Hamer H.: Rozwój przez wprowadzanie zmian. Centrum Edukacji Medycznej, Warszawa 1998.
7. Kruszewski K. (red): Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1992.
8. Okoń W.: Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. PWN, Warszawa 1995.
9. Paris S.G., Ayres L.R.: Stawanie się refleksyjnym uczniem i nauczycielem. WSiP, Warszawa 1997.
10. Rau K., Ziętkiewicz E.: Jak aktywizować uczniów. „Burza mózgów” i inne techniki w edukacji. Oficyna Wydawnicza G&P, Poznań 2000.
11. Reykowski J.: Z zagadnień psychologii motywacji. WSiP, Warszawa 1970.
12. Szmidt K.J.: Przewodnik metodyczny dla nauczycieli. Porządek i przygoda. Lekcje twórczości. WSiP, Warszawa 1995.
13. Szmidt K.(Redakcja): Dydaktyka twórczości. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2003.
14. Vopel K., Warsztaty – skuteczna forma nauki. Jedność Kielce 2004.
15. Zimbardo P. G.: Psychologia i życie. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998.

Jednostka modułowa VI: Pomiar dydaktyczny

Cele:

Uczestnik będzie potrafił:

- interpretować wyznaczniki efektywności kształcenia,
- identyfikować rodzaje i sposoby kontroli,
- analizować funkcje oceny szkolnej,
- wskazywać cechy i własności pomiaru dydaktycznego,
- konstruować narzędzia pomiaru dydaktycznego,
- tworzyć koncepcję testu,
- opracować instrukcje testowania dla uczniów i nauczyciela,
- projektować proces ewaluacji dydaktycznej,
- przeprowadzać wnioskowanie metodyczne związane z niwelowaniem niepowodzeń dydaktycznych uczniów.

Treść kształcenia:

- Wyznaczniki efektywności kształcenia;
- Rodzaje i sposoby kontroli;
- Funkcje oceny szkolnej;
- Pomiar dydaktyczny;
- Narzędzia pomiaru dydaktycznego;
- Koncepcja testu;
- Organizacja testowania;
- Ewaluacja dydaktyczna;
- Standaryzacja i certyfikacja umiejętności ogólnozawodowych i umiejętności specjalistycznych.

Metody kształcenia: Wykład, ćwiczenia

Liczba godzin dydaktycznych: 4 w, 12 ćw.

Literatura:

1. Chodnicki J., Grondas M., Kołodziejczyk A., Królikowski J.: Ocenianie. Program Nowa Szkoła – materiały szkoleniowe dla rad pedagogicznych. Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Warszawa 1999.
2. Davis R.H.: Konstruowanie systemu kształcenia. PWN, Warszawa 1983.
3. Dryden G., Vos J., Rewolucja w uczeniu. Zyski S-ka Wydawnictwo, Poznań 2003
4. Furmanek W.: Podstawy edukacji zawodowej. Wydawnictwo Oświatowe FOSZE, Rzeszów 2000.
5. Gange R.M., Briggs L.J., Yelon S.L.: Zasady projektowania dydaktycznego. WSiP, Warszawa 1992.
6. Guilbert J.J.: Zarys pedagogiki medycznej. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 1983.
7. Hamer H.: Klucz do efektywności nauczania. Poradnik dla nauczycieli. MEN 1994.
8. Kruszewski K. (red): Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1992.
9. Niemierko B.: Pomiar wyników kształcenia. WSiP S.A., Warszawa 1999.
10. Niemierko B.: Między oceną szkolną a dydaktyką. WSiP, Warszawa 1999.
11. Niemierko B.: Ocenianie szkolne bez tajemnic. WSiP S.A., Warszawa 2002.
12. Okoń W.: Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. PWN, Warszawa 1995.
13. Plewka Cz.: Metodyka nauczania teoretycznych przedmiotów zawodowych. Podręcznik dla kandydatów na nauczycieli. ITE Radom, 1999.

Jednostka modułowa VII: Metoda projektów w kształceniu zawodowym

Cele:

Uczestnik będzie potrafił:

- rozwiązywać problemy edukacyjne przy zastosowaniu różnych technik,

- tworzyć zespoły uczniowskie do rozwiązywania problemów technicznych, ekonomicznych i organizacyjnych,
- formułować kontrakty i opisy projektów,
- formułować kryteria oceny projektów,
- wdrażać do praktyki edukacyjnej metodę projektów,

Treść kształcenia:

- Model zmiany;
- Empiryczny proces uczenia się;
- Rozwiązywanie problemów - techniki, blokady w rozwiązywaniu problemów, dobry klimat do rozwiązywania problemów;
- Identyfikacja własnego stylu uczenia się;
- Role członków grupy, formowanie i dynamika grupy;
- Tworzenie zespołu;
- Fazy projektów;
- Formułowanie celów;
- Źródła i techniki badawcze;
- Kontrakty edukacyjne;
- Opisy projektów;
- Sprawozdanie z projektu;
- Prezentacja projektów;
- Ocena projektów;
- Zarządzanie projektem – uwagi praktyczne.

Metody kształcenia: Wykład, ćwiczenia

Liczba godzin dydaktycznych: 2w, 20 ćw.

Literatura:

1. Górski A.: Twórcze rozwiązywanie zadań. Warszawa 1980, PWN.
2. Górski A.: Być nowatorem - poradnik twórczego myślenia. PWN, Warszawa 1990.
3. Hamer H.: Rozwój przez wprowadzanie zmian. Centrum Edukacji Medycznej, Warszawa 1998.
4. Królikowski J.: Projekt edukacyjny. Wydawnictwa CODN, Warszawa 2000.
5. Mikina A., Zajac B.: Jak wdrażać metodę projektów? Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006.
6. Materiały szkoleniowe programu TERM.
7. Paris S.G., Ayres L.R.: Stawanie się refleksyjnym uczniem i nauczycielem. WSiP, Warszawa 1997.
8. Rau K., Ziętkiewicz E.: Jak aktywizować uczniów. „Burza mózgów” i inne techniki w edukacji. Oficyna Wydawnicza G&P, Poznań 2000.
9. Reykowski J.: Z zagadnień psychologii motywacji. WSiP, Warszawa 1970.

10. Szmidt K.J.: Przewodnik metodyczny dla nauczycieli. Porządek i przygoda. Lekcje twórczości. WSiP, Warszawa 1995.
11. Szmidt K.J.: Szkice do pedagogiki twórczości. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2001.
12. Szmidt K.(Redakcja): Dydaktyka twórczości. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2003.
13. Schulz R.: Twórczość pedagogiczna. Elementy teorii i badań. IBE, Warszawa 1994.
14. Szymański M.S.: O metodzie projektów. Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2000.
15. Vopel K., Warsztaty – skuteczna forma nauki. Jedność Kielce 2004.
16. Zimbardo P. G.: Psychologia i życie. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998.

Jednostka modułowa VIII: Samokształcenie

Cele:

Uczestnik będzie potrafił:

- rozpoznawać obiektywne i subiektywne czynniki usprawniające proces samokształcenia,
- organizować stanowisko pracy samokształceniowej,
- opracowywać kartę instrukcyjną do samokształcenia kierowanego.

Treść kształcenia:

- Celu procesu samokształcenia,
- Wybrane metody samokształcenia,
- Czynniki obiektywne i subiektywne usprawniające proces samokształcenia,
- Specyfika odbioru informacji przez ludzi,
- Organizacja stanowiska pracy samokształceniowej,
- Czynności dydaktyczne nauczyciela ukierunkowane na organizację procesu samokształcenia uczniów – opracowanie karty instrukcyjnej do samokształcenia kierowanego.

Metody kształcenia: Wykład, ćwiczenia

Liczba godzin dydaktycznych: 2 w, 2 ćw.

Literatura:

1. Arends Richard I.: Uczymy się nauczać. WSiP, Warszawa 1994.
2. Gange R.M., Briggs L.J., Yelon S.L.: Zasady projektowania dydaktycznego. WSiP, Warszawa 1992.
3. Kruszewski K. (red): Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1992.
4. Okoń W.: Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. PWN, Warszawa 1995
5. Ludwiczak S.: Proces samokształcenia. PWN, Warszawa 1987

Jednostka modułowa IX: Kształcenie modułowe

Cele kształcenia

- Identyfikowanie różnic pomiędzy kształceniem modułowym i przedmiotowym

- Analizowanie standardów kwalifikacji zawodowych
- Analizowanie programu kształcenia w zawodzie
- Analizowanie dydaktycznej mapy programu
- Identyfikowanie procedury wdrożenia kształcenia modułowego
- Organizowanie zajęć edukacyjnych
- Wprowadzanie zmian w dokumentach szkolnych
- Planowanie pracy nauczyciela w systemie modułowym
- Identyfikowanie zadań nauczyciela
- Opracowanie elementów pakietu edukacyjnego: przykładów ćwiczeń, scenariusza zajęć edukacyjnych, tekstu przewodniego
- Tworzenie narzędzi pomiaru dydaktycznego

Materiał kształcenia

- Kształcenie przedmiotowe i modułowe w zawodzie
- Standardy kwalifikacji zawodowych w kształceniu zadaniowym
- Struktura programu kształcenia o strukturze modułowej
- Dydaktyczna mapa programu kształcenia o strukturze modułowej
- Moduły i jednostki modułowe
- Organizacja pracy szkoły/placówki w systemie modułowym
- Procedura wdrażania kształcenia modułowego
- Organizacja zajęć edukacyjnych w systemie modułowym
- Dokumenty szkolne w systemie kształcenia modułowego
- Rola nauczyciela w kształceniu modułowym

Materiał kształcenia

- Zadania nauczyciela w kształceniu modułowym
- Plan pracy nauczyciela kształcenia modułowego
- Pakiety edukacyjne
- Warsztat pracy nauczyciela kształcenia modułowego

Metody kształcenia: Wykład, ćwiczenia

Liczba godzin dydaktycznych: 6 w, 30 ćw.

Literatura:

1. Symela K.: *Modułowe kształcenie zawodowe w Polsce – elementy diagnozy. Materiał informacyjny dla uczestników konferencji i szkoleń*. Projekt EFS PO-KL „System wsparcia szkół i placówek oświatowych wdrażających modułowe programy kształcenia zawodowego”. KO-WEZiU, Warszawa 2009.
2. Zarys metodologii konstruowania modułowego programu nauczania dla zawodu (praca pod kierunkiem K. Symela). KOWEZ, Warszawa 2001.

Jednostka modułowa X: Ćwiczenia w szkołach

Cel ogólny

- Przygotowanie uczestników studiów podyplomowych do prowadzenia zajęć dydaktycznych z uczącymi się

Cele operacyjne (szczegółowe)

Uczestnik będzie potrafił:

- opracować konspekt do prowadzonych przez siebie zajęć edukacyjnych
- prowadzić zajęcia edukacyjne poprawnie merytorycznie i metodycznie
- dokonać samooceny prowadzonych zajęć edukacyjnych
- zidentyfikować nieprawidłowości metodyczne prowadzonych zajęć edukacyjnych

Treści modułu

- Przygotowanie nauczyciela do prowadzenia zajęć dydaktycznych z uczącymi się
- Konspekty i scenariusze zajęć edukacyjnych
- Zasady organizacji pracy nauczyciela dotyczące prowadzenia zajęć edukacyjnych
- Samoocena prowadzonych zajęć edukacyjnych

Czas trwania modułu: 32 godz.

Metody i formy pracy: Ćwiczenia, praca zespołowa i indywidualna

Literatura

1. Okoń W.: Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. PWN, Warszawa 1995.
2. Plewka Cz.: Metodyka nauczania teoretycznych przedmiotów zawodowych. Podręcznik dla kandydatów na nauczycieli. ITE Radom, 1999.

Warunki zaliczenia dydaktyki:

Słuchacze pracując w grupach lub indywidualnie są zobowiązani do opracowania pakietu edukacyjnego dla działu programowego (modułu) związanego tematycznie z kierunkiem ich wykształcenia. Pakiet ten będzie stanowił jedną pracę kontrolną. W skład pakietu wejdą:

- układ operacyjnych celów kształcenia zgodny z wybraną taksonomią celów,
- hierarchiczny układ wymagań programowych na poziomie wymagań podstawowych i ponadpodstawowych,
- wykaz stanowisk i środków dydaktycznych do ukształtowania konkretnych umiejętności zawodowych,
- instrukcja do ćwiczeń laboratoryjnych opracowana przy zastosowaniu metody tekstu przewodniego,
- trzy konspekty zajęć edukacyjnych prowadzone różnymi metodami nauczania –uczenia się,
- narzędzia pomiaru dydaktycznego do badań diagnostycznych, kształtujących i sumujących: testy pisemne i testy praktyczne,

-
- koncepcję testu,
  - instrukcję dla nauczyciela i ucznia,
  - modułowy program specjalizacji (minimum dla jednej jednostki modułowej w ramach modułu).

Drugą pracą kontrolną będzie stanowił wykonany w grupach projekt edukacyjny.

MODUŁ IV TECHNOLOGIE INFORMACYJNE

Jednostka modułowa 1: Użytkowanie komputerów

Cele szczegółowe:

ukształtowanie następujących umiejętności:

- Konfigurowania środowiska pracy
- Zabezpieczania danych przed utratą i dostępem osób niepowołanych,
- Instalacji oprogramowania i zarządzania plikami,
- Zabezpieczenia danych przed złośliwym oprogramowaniem,
- Przestrzegania praw autorskich

Treści:

- Podstawowe pojęcia
- Środowisko pracy
- Pulpit
- Bezpieczeństwo danych
- Zarządzanie plikami
- Oprogramowanie
- Wirusy
- Prawa autorskie

Czas trwania modułu: Wykład 2 godz., ćwiczenia 3 godz.

Metody i formy pracy: Wykład, ćwiczenia, praca przy komputerze

Jednostka modułowa 2: Usługi w sieciach informatycznych

Cele:

ukształtowanie następujących umiejętności:

- Konfiguracji przeglądarki internetowej,
- Wyszukiwanie żądanych treści w sieci rozległej
- Korzystania z poczty elektronicznej,
- Zarządzania programem pocztowym.

Treści:

- Nawigacja między stronami WWW
- Wyszukiwanie informacji
- Poczta elektroniczna
- Zarządzanie skrzynką pocztową

Czas trwania modułu: Wykład 2 godz., ćwiczenia 3 godz.

Metody i formy pracy: Wykład, ćwiczenia, praca przy komputerze

Jednostka modułowa 3: Przetwarzanie tekstów - MS Word

Cele:

ukształtowanie następujących umiejętności:

- Konfigurowania środowiska aplikacji,
- Wprowadzania tekstu,
- Formatowania tekstu,
- Tworzenia korespondencji seryjnej
- Drukowania dokumentów

Treści kształcenia:

- Praca z aplikacją
- Podstawowe operacje
- Formatowanie
- Korespondencja seryjna
- Drukowanie dokumentu

Czas trwania modułu: Wykład 2 godz., ćwiczenia 3 godz.

Metody i formy pracy: Wykład, ćwiczenia, praca przy komputerze

Jednostka modułowa 4: Arkusze kalkulacyjne - MS Excel

Cele:

ukształtowanie następujących umiejętności:

- Konfigurowania środowiska aplikacji,
- Wprowadzania danych do komórek,
- Tworzenia nowych arkuszy,
- Wprowadzania prostych formuł i funkcji,
- Formatowania danych w arkuszu, komórce.

Treści:

- Praca z aplikacją
- Komórki
- Arkusze
- Proste formuły i funkcje
- Formatowanie
- Formatowanie arkusza

Czas trwania modułu: Wykład 2 godz., ćwiczenia 3 godz.

Metody i formy pracy: Wykład, ćwiczenia, praca przy komputerze

---

Jednostka modułowa 5: Grafika menedżerska i prezentacyjna - MS PowerPoint

Cele:

ukształtowanie następujących umiejętności:

- Konfigurowania środowiska aplikacji,
- Osadzania w prezentacji tekstów i ilustracji
- Animowania obiektów prezentacji
- Przygotowania pokazu slajdów

Treści:

- Praca z aplikacją
- Teksty i ilustracje
- Animacje obiektów
- Pokaz slajdów

Czas trwania modułu: Wykład 2 godz., ćwiczenia 3 godz.

Metody i formy pracy: Wykład, ćwiczenia, praca przy komputerze

Literatura:

1. Benseł P. Systemy i sieci komputerowe, Helion edukacja, 2010
2. Rudny T. Multimedia i technika komputerowa, Helion edukacja, 2010
3. Materiały autorskie

MODUŁ V EMISJA GŁOSU

Czas trwania modułu: wykład (5 godzin), ćwiczenia (15 godzin)

Założenie i cele ogólne

- Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami związanymi z umiejętnością prawidłowego posługiwania się głosem. Dbłość o aparat głosowy i znajomość podstawowych zasad higieny głosu i operowania nim jest podstawową potrzebą każdego pedagoga.

Cel szczegółowy:

- Ukształtowanie umiejętności wyznaczenie kierunku i sposobu pracy nad głosem, aby w przyszłości stanowił on niezawodne narzędzie ich pracy

Treści programowe wykładu i ćwiczeń:

- Wprowadzenie do tematyki wykładu
- Podstawowe zagadnienia dotyczące emisji głosu
  - Anatomia i fizjologia narządu głosu
  - Problem patologii głosu występujących u nauczycieli
  - Choroby zawodowe narządu głosu
  - Higiena głosu i zasady higieny pracy nauczyciela
  - Wprowadzenie do tematyki ćwiczeń
- Warunki prawidłowej emisji głosu
- Mechanizmy świadomego używania głosu
- Ćwiczenia praktyczne
- Zasady i techniki prawidłowej wymowy
- Ćwiczenia praktyczne
  - Ćwiczenia rozluźniające
  - Ćwiczenia oddechowe
  - Ćwiczenia fonacyjne
  - Ćwiczenia artykulacyjne
  - Ćwiczenia wyrazistości mowy
- Praca z tekstem
- Podsumowanie i zaliczenie zajęć

Metody dydaktyczne: Wykład wykorzystaniem technik multimedialnych.

Warunek zaliczenia przedmiotu: sprawdzian pisemny i praktyczny

Wykaz literatury podstawowej

1. Bochenek A.: Anatomia człowieka, tom II, Warszawa.

2. Demel G.: Minimum logopedyczne nauczyciela, Warszawa.
3. Klajman S.: Zarys higieny głosu, PWSM Gdańsk.
4. Klemensiewicz Z.: Prawidła poprawnej wymowy polskiej, Warszawa.
5. Łukaszewski I.: Zbiorowa emisja głosu, Warszawa.
6. Łączkowska M.: Wprowadzenie do anatomii, fizjologii i patologii głosu, słuchu i mowy, Lublin.
7. Maniecka-Aleksandrowicz B.: Zaburzenia głosu i mowy, Warszawa.
8. Mazur K.: Wymowa. Głos. Kraków
9. Mitrynowicz-Modrzejewska A.: Fizjologia i patologia głosu, Kraków.
10. Roślowski B.: Poradnik fonetyczny dla nauczycieli, Warszawa.
11. Skorek M.: Pomoc logopedyczna, Kraków.
12. Styczek I.: Logopedia, Warszawa.
13. Wiczorkiewicz B.: Sztuka mówienia, Warszawa.
14. Wojtyński Cz.: Emisja głosu, Warszawa.

MODUŁ VI PRAWO OŚWIATOWE

Czas trwania modułu: 5 godzin wykładów

Cel ogólny:

- Poznanie aktów normatywnych będących podstawą funkcjonowania polskiego systemu oświatowo-wychowawczego

Cele szczegółowe:

W wyniku zorganizowanego procesu kształcenia uczestnik studiów podyplomowych będzie potrafił:

- identyfikować miejsce prawa oświatowego w systemie nauk prawnych,
- interpretować podstawowe pojęcia z zakresu prawa i prawa oświatowego,
- rozpoznawać legitymowane źródła prawa oświatowego,
- charakteryzować główne założenia reformy systemu oświaty,
- rozpoznawać podstawowe organa placówki oświatowej i ich kompetencje,
- przeprowadzać wnioskowanie z praktycznym wykorzystaniem procedur awansu zawodowego,
- wskazywać cechy nauczyciela właściwe poszczególnym stopniom awansu.

Treść modułu:

- Przedmiotowe i systemowe ujęcie prawa.
- Źródła prawa.
- Systematyka aktów prawnych.
- System oświaty a prawo szkolne.
- Legitymowane źródła prawa oświatowego.
- Struktura reformy systemu oświaty.
- Stan edukacji publicznej i niepublicznej w Polsce
- Specyfika szkolnego systemu oceniania
- Procedura zakładania placówki oświatowej.
- Dokumentacja placówki
- Organa szkoły i ich kompetencje.
- Szkolny nadzór pedagogiczny.
- Ścieżka awansu zawodowego nauczyciela.

Metody i formy kształcenia: Wykład informacyjny z prezentacją multimedialną dyskusja frontalna, forma pracy słuchaczy: zespołowa

Materiały szkoleniowe: Uczestnicy studiów podyplomowych otrzymają materiały szkoleniowe z zakresu prawa oświatowego, prezentujące wybrane zagadnienia dotyczące prawno - organizacyjnej specyfiki systemu oświaty w Polsce.

Źródła prawa

1. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r., Karta Nauczyciela (Dz. U. Z 1997 r., poz. 357)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 1 grudnia 2004 r.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 14 listopada 2007 r. (Dz. U. Nr 41, poz. 362)

Literatura

1. Biblioteczka reformy MEN nr 38
2. Ciborowski P. Rutkowski T., *Nowa Karta Nauczyciela*, Gdańsk 2001
3. Delores J., *Edukacja*, Warszawa 2000
4. Dryden G., Vos Janette, *Rewolucja w uczeniu*, Warszawa 2001
5. Dybek H., *Doradztwo metodyczne i doskonalenie zawodowe nauczycieli*, Kraków 2000
6. Filipowicz F., *Vademecum młodego nauczyciela*, Warszawa 1997
7. Homplewicz J., *Polskie prawo szkolne*, Warszawa 2000
8. Komorowski T., *Prawo oświatowe w praktyce*, Poznań 2001
9. Michalewska M. T.(red), *Kompetencje nauczycieli w zreformowanej szkole*, Katowice 2003
10. Nowosad I., *Nauczyciel wychowawca czasu polskich przełomów*, Warszawa 2002
11. Okoń W. *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 2000
12. Petrażycki L., *O pobudkach postępowania i o istocie moralności prawa*, Warszawa 2002

MODUŁ VII

BHP i ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA OPIEKUNA

Czas trwania modułu: 5 godzin wykładów

Cel ogólny:

- Poznanie aktów normatywnych i wynikającej z nich odpowiedzialności związanej z pracą na stanowisku nauczyciela wychowawcy i opiekuna

Cele szczegółowe:

W wyniku zorganizowanego procesu kształcenia uczestnik studiów podyplomowych będzie potrafił:

- rozpoznawać podstawowe akty prawa oświatowego, karnego i cywilnego związane z bezpieczeństwem i odpowiedzialnością prawną nauczyciela
- identyfikować podstawowe kategorie odpowiedzialności karnej, dyscyplinarnej i materialnej nauczyciela
- interpretować podstawowe pojęcia z zakresu etyki zawodowej nauczyciela-wychowawcy
- rozpoznawać podstawowe zagrożenia wynikające z pracy na stanowisku dydaktyka, wychowawcy i opiekuna
- przeprowadzać wnioskowanie z praktycznym wykorzystaniem procedury powypadkowej,
- wskazywać uprawnienia, kwalifikacje i przygotowanie nauczyciela - wychowawcy do pracy w zagrożonych obszarach (lekcje w-f, wycieczka, nauka zawodu i inne)

Treść modułu

- Przedmiotowe i systemowe ujęcie prawa
- Specyfika prawa oświatowego
- Etyka a zawód nauczyciela
- Podstawowe akty prawa związane z bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowisku nauczyciela.
- Prawne regulacje zarządzania bezpieczeństwem w szkole
- Obowiązki dyrektora placówki w zakresie zapewnienia BHP pracownikom i uczniom
- Procedura postępowania w przypadkach naruszeń przepisów prawa w zarządzaniu bezpieczeństwem dzieci i młodzieży
- Obszary zagrożenia w pracy na stanowisku nauczyciela.
- Podstawowe akty prawa i wynikające z nich konsekwencje związane z odpowiedzialnością w pracy na stanowisku nauczyciela
- Odpowiedzialność cywilna, karna i dyscyplinarna nauczycieli wychowawców i opiekunów.
- Procedura powypadkowa w placówce oświatowej

Metody i formy kształcenia: wykład informacyjny z prezentacją multimedialną dyskusja frontalna, forma pracy słuchaczy: zespołowa

Materiały szkoleniowe: Uczestnicy studiów podyplomowych otrzymają materiały szkoleniowe z zakresu prawa oświatowego, karnego i cywilnego prezentujące wybrane zagadnienia dotyczące

---

prawnych aspektów bezpieczeństwa i odpowiedzialności nauczycieli w pracy na terenie placówki oświatowej

Źródła prawa

1. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r., Karta Nauczyciela (Dz. U. Z 1997 r., poz. 357)
2. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.-Kodeks Karny
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach

Literatura

1. Biblioteczka reformy MEN nr 38
2. Ciborowski P. Rutkowski T., *Nowa Karta Nauczyciela*, Gdańsk 2001
3. Filipowicz F., *Vademecum młodego nauczyciela*, Warszawa 1997
4. Homplewicz J., *Polskie prawo szkolne*, Warszawa 2000
5. Jeżowski A., *Zadania dyrektora szkoły i placówki oświatowej*, Warszawa 2008
6. Jeżowski A., Zaleśny L., *Rozważania o pracy Rady Pedagogicznej*, Warszawa 2010
7. Komorowski T., *Prawo oświatowe w praktyce*, Poznań 2001
8. Michalewska M. T.(red), *Kompetencje nauczycieli w zreformowanej szkole*, Katowice 2003
9. Nowosad I., *Nauczyciel wychowawca czasu polskich przełomów*, Warszawa 2002
10. Netczuk R., *Prawne problemy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży*, Warszawa 2002
11. Zaleśny L., *Karta nauczyciela z omówieniem przepisów towarzyszących*, Warszawa 2009
12. Zaleśny L., *Ustawa o systemie oświaty z omówienie przepisów towarzyszących*

MODUŁ VIII NOWOCZESNE TECHNOLOGIE

Czas trwania modułu: 15 godz. wykład, 15 godz. ćwiczenia

Cele ogólne

- Przygotowanie uczestników studiów podyplomowych do prowadzenia zajęć edukacyjnych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii

Cele szczegółowe

Uczestnik będzie potrafił:

- posługiwać się tablicą interaktywną w procesie edukacyjnym,
- opracować materiały dydaktyczne do wykorzystania w kształceniu na odległość,
- utworzyć i moderować forum internetowe wspomagające proces kształcenia na odległość,
- opracować narzędzia pomiaru dydaktycznego z wykorzystaniem platformy Moodle,
- prowadzić zajęcia edukacyjne na odległość z wykorzystaniem platformy Moodle,
- wykorzystać technologie multimedialne w kształceniu zawodowym,
- wykorzystać oprogramowanie komputerowe do kształcenia w poszczególnych obszarach zawodowych,
- stosować nowoczesne technologie w procesie dydaktycznym w danym obszarze zawodowym.

Treści modułu

- Metodyka wykorzystania w procesie edukacyjnym nowoczesnych technologii
- Tablica interaktywna – funkcje, zastosowanie, możliwości
- Kształcenia na odległość w praktyce edukacyjnej
- Platforma Moodle, jako narzędzie zdalnej edukacji
- Technologie multimedialne w różnych obszarach kształcenia zawodowego
- Programy finansowo-księgowo, symulacyjne, technologiczne – funkcje, zastosowanie
- Najnowsze technologie i techniki pracy w danym obszarze kształcenia

Metody kształcenia: Wykład, ćwiczenia

Materiały wspierające: Moodle - podręcznik użytkownika oraz instrukcje obsługi tablicy interaktywnej

---

MODUŁ IX PRAKTYKI PEDAGOGICZNE

Celem praktyki nauczycielskiej jest umożliwienie uczestnikom studiów podyplomowych;

- poznanie organizacji pracy dydaktyczno-wychowawczej prowadzonej w szkole zawodowej
- zdobycie doświadczenia pedagogicznego w zakresie przygotowywania i samodzielnego prowadzenia zajęć dydaktycznych,
- pogłębienie zainteresowań pedagogicznych i zamiłowania do pracy z uczniami
- wyrabianie poczucia odpowiedzialności za jej prawidłowy przebieg i uzyskiwane efekty.

Cele szczegółowe:

- Poznanie programu działalności szkoły zawodowej
- Poznanie dokumentacji związanej z działalnością szkoły: statut, szkolny system oceniania, dziennik zajęć, podstawa programowa kształcenia w zawodzie, program nauczania, arkusze ocen itp.
- Doskonalenie umiejętności metodycznych poprzez konfrontację umiejętności praktycznych przygotowania teoretycznego z praktyką.
- Rozwijanie samodzielności w organizowaniu i prowadzeniu zajęć z uczniami.
- Doskonalenie umiejętności interpersonalnych w bezpośrednim kontakcie z uczniem.

Organizacja praktyk

Każdy uczestnik projektu odbędzie 150 godz. praktyk nauczycielskich

Praktyka będzie podzielona na trzy części po 50 godz. każda:

- hospitacyjną
- wizytacyjną
- asystencką

Odbywając praktyki obowiązani są do prowadzenia Dzienniczka Praktyk Studenckich.

Ocena i zaliczenie praktyki

Zaliczenie praktyki będzie się odbywać na podstawie weryfikacji zapisów w Dzienniczku praktyk studenckich, dokonanej przez Kierownika Studiów po zasięgnięciu opinii specjalistów ds. organizacji zajęć praktyk.

Załącznik do programu praktyk.

Wytyczne dla odbywających praktyki nauczycielskie w ramach Studiów Podyplomowych – zawód nauczyciela przedmiotów zawodowych

1. Odbywając praktyki obowiązani są do prowadzenia Dzienniczka Praktyk Studenckich.
2. Praktyka hospitacyjna polega na obserwacji zajęć dydaktycznych kształcenia zawodowego prowadzonych przez nauczyciela.
3. Każda godzina zajęć lekcyjnych (45 min.) powinna być zakończona omówieniem przez nauczyciela-opiekuna praktykanta ukierunkowanym na:

-
- sformułowanie celów kształcenia
  - zastosowane metody kształcenia adekwatne do celów
  - dobór środków dydaktycznych do założonych celów
  - uzyskanie informacji zwrotnej o osiągniętych celach kształcenia
  - analizie przebiegu zajęć edukacyjnych
4. Praktyka wizytacyjna polega na prowadzeniu zajęć dydaktycznych kształcenia zawodowego
  5. Do każdego zajęcia praktykant przygotowuje scenariusz zajęć oraz potrzebne materiały dydaktyczne
  6. Każda godzina zajęć lekcyjnych (45 min.) powinna być zakończona omówieniem nauczyciela-opiekuna praktykanta.